

Fractie CDA Tubbergen
t.a.v. mevrouw H. Berninig-Everlo
Postbus 30
7650 AA Tubbergen

Uw kenmerk	Uw brief 17 november 2017	Zaaknummer	Documentnummer
Inlichtingen bij De raadsgriffier Mevrouw H.J.M.J van Limbeek-ter Haar	Bijlagen Bijlage 1: International Nuclear Event Scale Bijlage 2: Classificatie ongeval met kernreactor		
Onderwerp Beantwoording schriftelijke vragen			Datum 27 november 2017

Geachte mevrouw Berning-Everlo,

Waarover gaat deze brief?

Op 17 november 2017 heeft u schriftelijke vragen ingediend naar aanleiding van het lek dat is geconstateerd tijdens onderhoudswerkzaamheden in de kerncentrale van Lingen. De beantwoording van en/of de toelichting op deze vragen is als volgt:

Beantwoording vragen

Is het college geïnformeerd over de lekkage in de kerncentrale van Lingen?

- Zo ja; door wie wordt het college geïnformeerd en is /wordt daarbij aangegeven dat er geen gevaar bestaat voor de bevolking?

- Zo nee; Waarom niet? Bent u van mening dat het college bij elke calamiteit ten gevolge van de kerncentrale geïnformeerd moet worden?

Het college is niet geïnformeerd over de lekkage in de kerncentrale Emsland in Lingen.

De reden hiervoor is dat het handelde om de constatering van een geringe lekkage in een niet veiligheidskritisch koelsysteem bij het verrichten van preventief onderhoud aan de kerncentrale. Er is op geen enkel moment sprake geweest van een calamiteit met gevaar voor de veiligheid en/of gezondheid van inwoners in Duitsland en Nederland of zelfs maar de dreiging hiervan. In de International Nuclear Event Scale (INES) is het voorval in categorie 0 ingeschaald.

Het college is van mening dat bij een daadwerkelijke of dreigende calamiteit de burgemeester als verantwoordelijke voor de handhaving van de openbare orde (art. 172 Gemeentewet) en als opperbevelhebber in geval van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan (art. 5 Wet veiligheidsregio's) met spoed geïnformeerd dient te worden. In generieke en specifieke planvorming (Rampbestrijdingsplan Kernkrachtwerk Emsland) van Veiligheidsregio Twente is vastgelegd dat en op welke wijze dit geschiedt.

Overigens is het college van mening dat het wenselijk is om de bevolking tijdig te kunnen informeren over voorvallen als deze lekkage, waarbij er geen gevaar voor de veiligheid en gezondheid zijn ontstaan. Het doel hiervan is om onnodige onrust en ongerustheid ten gevolge van berichtgeving in de media en sociale media te voorkomen. Veiligheidsregio Twente heeft toegezegd in overleg te treden met de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming over de te volgen procedures.

Wie beoordeelt de ernst van een calamiteit?

De ernst van een calamiteit wordt beoordeeld door het verantwoordelijk bevoegd gezag op advies van de exploitant van de kerncentrale. Omdat het in dit geval gaat om een Duitse kerncentrale is dit het ministerie van Milieu in de deelstaat Nedersaksen (Niedersächsisches Ministerium für Umwelt, Energie und Klimaschutz). Hierbij worden de internationaal vastgestelde classificaties toegepast. Wanneer er sprake is van een grensoverschrijdende calamiteit zal de Nederlandse crisisbestrijdingsorganisatie deze classificatie volgen.

Wie beslist over het treffen van maatregelen en de soort maatregelen?

Beslissingsbevoegdheid

De Minister van Justitie en Veiligheid heeft een coördinerende rol voor de nationale crisisbeheersing en de gecoördineerde besluitvorming over algemene maatregelen.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat is verantwoordelijk voor de coördinatie en voorbereiding van de besluitvorming en de uitvoering over straling gerelateerde maatregelen.

Bij een (dreigende) ramp of crisis is de voorzitter van de veiligheidsregio het regionale aanspreekpunt voor de rijksoverheid. Binnen een aantal functionele ketens hebben vakministers bevoegdheden om via de voorzitter van de veiligheidsregio decentrale overheden (functioneel) te sturen. Voorbeelden van dergelijke ketens zijn de kernongevallenketen en de infectieziektenketen. Wettelijk is vastgelegd dat een vakminister deze functionele crisisbevoegdheden slechts inzet na afstemming met de minister van Justitie en Veiligheid. Van belang is het onderscheid tussen rampen en crises van *lokale aard* (niet meer dan plaatselijke betekenis) of van *boven lokale aard* (meer dan plaatselijke betekenis). De **burgemeester** heeft het gezag en het opperbevel in geval van een brand of een ramp in zijn of haar gemeente. Is er echter sprake van een (dreigende) ramp of crisis van *meer dan plaatselijke betekenis*, dan is de voorzitter van de veiligheidsregio bevoegd toepassing te geven aan de in art. 39 Wvr opgesomde bevoegdheden van burgemeesters. Uitgangspunt is dat de **voorzitter van de veiligheidsregio** uiteindelijk formeel bepaalt of er al dan niet sprake is van een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis.

Verder geldt dat de voorzitter van de veiligheidsregio geen besluiten neemt – tenzij de vereiste spoed zich daartegen verzet – nadat het Regionaal Beleids Team is geraadpleegd (art. 39.4 Wvr).

Bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis blijft de **burgemeester** verantwoordelijk voor de gemeentelijke bevolkingszorg in zijn of haar gemeente.

Maatregelen

Maatregelen dienen te worden afgestemd op de verschillende typen incidenten en hebben betrekking op directe en indirecte blootstelling aan straling of andere gevolgen voor de mens en maatschappij. Beschermende maatregelen zijn onder te verdelen in directe en indirecte maatregelen.

Directe maatregelen (evacueren, schuilen en jodiumprofylaxe) zijn gericht op reductie van de directe blootstelling van de mens aan radioactieve stoffen en straling (bijv. radioactieve wolk). Indirecte maatregelen zijn gericht op de reductie van indirecte blootstelling aan radioactieve stoffen via bijvoorbeeld voedsel en drinkwater.

In 2014 heeft de op dat moment verantwoordelijke minister van Economische Zaken besloten dat Nederland zowel in de voorbereiding op een kernongeval als in de acute fase van een kernongeval de maatregelen van het bronland zal volgen. Dit om niet uitlegbare verschillen in het beschermingsniveau van inwoners aan weerszijden van de grens te voorkomen.

Op welke wijze worden onze inwoners geïnformeerd over wat te doen en wat niet?

Wanneer er sprake van een (dreigend) kernongeval in de kerncentrale Emsland en de radioactieve besmetting zich over Nederlands grondgebied kan breiden ten gevolge van oostenwind zullen inwoners op de volgende wijze geïnformeerd worden:

- Het Waarschuwing- en Alarmeringssysteem (de sirenes). Dit systeem wordt op termijn afgebouwd;

- NL-Alert;
- De website Crisis.nl;
- De inzet van RTV Oost als rampenzender.

Bent u van mening dat de gemeente geïnformeerd moet zijn over deze calamiteit?

Zoals blijkt uit de beantwoording van bovenstaande vragen, moet de burgemeester in het geval van een calamiteit of de dreiging ervan met spoed geïnformeerd worden in het kader van zijn of haar rol als verantwoordelijke voor de openbare orde en opperbevelhebber. Het voorval van 15/16 november is van meet af aan geen calamiteit geweest.

Zijn in geval van calamiteiten m.b.t. radioactiviteit de gemeentelijke taken duidelijk?

Deze taken zijn beschreven in het Rampbestrijdingsplan Kernkraftwerk Emsland dat door het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio is vastgesteld. In 2018 zal dit rampbestrijdingsplan geactualiseerd en opnieuw vastgesteld worden.

Op welke wijze wordt de bevolking door de gemeente geïnformeerd?

Voor het informeren van de bevolking op het moment van een (dreigende) calamiteit verwijzen wij naar de beantwoording van uw vierde vraag.

Voor het informeren van de bevolking over voorvallen, die geen gevaar voor veiligheid of gezondheid opleveren, verwijs ik naar het tweede deel van de beantwoording van uw eerste vraag.

Wie is verantwoordelijk voor acties in de gemeente in geval van een calamiteit?

De burgemeester is hiervoor verantwoordelijk.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,
de secretaris de burgemeester,

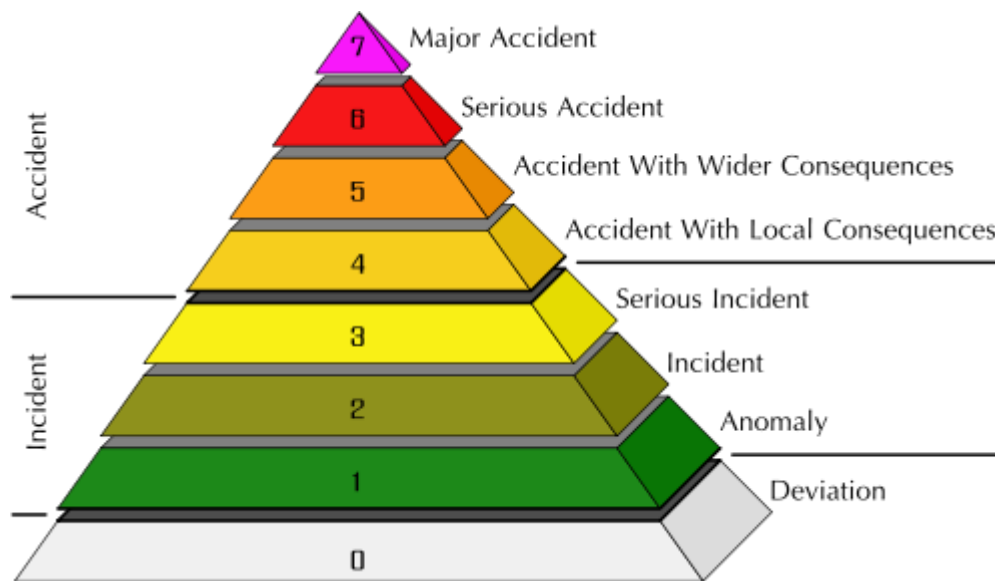
drs. ing. G.B.J. Mensink

drs. ing. W.A.M. Haverkamp - Wenker

Kopie:

- Griffie
- Fractie Gemeentebelangen/VVD
- Fractie PvdA
- Fractie Dorpen Centraal
- Fractie Lijst Oosterik

Bijlage 1: International Nuclear Event Scale

De kernongevallen in Tsjernobyl (1986) en Fukushima (2011) zijn beide ingeschaald in INES-7.

Bijlage 2: Classificatie ongeval met kernreactor

Classificatie voor ongeval met kernreactor	Definitie
Emergency standby	Een situatie in de installatie die in verband met de veiligheid verhoogde waakzaamheid en interne maatregelen noodzakelijk maakt. Er heeft echter geen nucleair ongeval plaatsgevonden.
Plant emergency	Een gebeurtenis waarbij de radiologische gevolgen beperkt blijven tot (een gedeelte van) de installatie. Er kan sprake zijn van een emissie van radioactieve stoffen van meer dan 10 keer de toegestane daglozingslimieten. Er behoeven geen beschermende maatregelen buiten de centrale genomen te worden.
Site emergency	Een gebeurtenis waarbij op grond van de (mogelijke) gevolgen eventuele directe maatregelen op het terrein van de installatie of de onmiddellijke omgeving getroffen dienen te worden. De maatregelen buiten het terrein beperken zich tot indirecte maatregelen. Voorbeelden zijn landbouwmaatregelen, zoals een graasverbod, de controle van voedsel, water en melk. Maatregelen als schuilen, evacuatie en jodiumprofylaxe zijn bij ongevallen in deze klasse echter niet nodig.
Off-site emergency	Een nucleair ongeval dat, als de nodige veiligheidssystemen niet functioneren, kan leiden tot een grote emissie van radioactieve stoffen en waarbij zeker maatregelen buiten het terrein van de installatie dienen te worden overwogen. Maatregelen als schuilen, evacuatie en jodiumprofylaxe kunnen aan de orde zijn, evenals indirecte maatregelen.